

Konwent Powiatów Województwa Podkarpackiego opublikował zdecydowane stanowisko, w którym wzywa najwyższe władze państwowe do pilnego podjęcia działań mających na celu ustabilizowanie sytuacji finansowej i organizacyjnej szpitali powiatowych. W ocenie samorządowców, system ochrony zdrowia – zwłaszcza na poziomie lokalnym – znajduje się obecnie na skraju upadku.

Przedstawiciele Konwentu kierując się konstytucyjnym obowiązkiem dbania o zdrowie obywateli oraz troską o zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców województwa, wyrażają głębokie zaniepokojenie narastającym i utrwalającym się kryzysem w obszarze funkcjonowania szpitali powiatowych. Obecna sytuacja w ochronie zdrowia ma charakter systemowy, a jej konsekwencje stanowią poważne zagrożenie dla ciągłości i jakości świadczeń medycznych, zwłaszcza w obszarach wrażliwych społecznie i terytorialnie.

Samorządowcy w przyjętym stanowisku jako kluczowe problemy i zagrożenia wskazali:

- **Skrajnie niewystarczające finansowanie systemowe**

Aż 82% szpitali powiatowych wykazuje ujemny wynik operacyjny, a łączna strata z działalności przekroczyła 1,36 mld zł. Ponad 58% placówek posiada przeterminowane zobowiązania wymagalne, co świadczy o chronicznej niewydolności finansowej. 167 szpitali funkcjonuje przy bieżącej płynności finansowej znacznie poniżej bezpiecznego poziomu, z czego 124 placówki znajdują się na granicy niewypłacalności.

- **Rażąco niedoszacowane wyceny świadczeń medycznych przez NFZ**

Obecne taryfikacje procedur medycznych nie odzwierciedlają rzeczywistych kosztów ich realizacji, w tym głównie kosztów wynagrodzeń (ponad 80%) oraz innych wydatków operacyjnych tj. energii, materiałów medycznych, utrzymania i serwisu budynków i urządzeń itp. Z kolei brak elastyczności i waloryzacji wycen powoduje systematyczne zadłużanie się placówek, nawet przy pełnej realizacji zakontraktowanych świadczeń.

- **Niespójny i niewystarczający system finansowania wzrostu wynagrodzeń personelu**

Choć wprowadzane są obligatoryjne podwyżki płac, brakuje adekwatnego pokrycia ich kosztów poprzez odpowiednią korektę stawek za realizowane świadczenia. Szczególnym problemem jest pominięcie lekarzy pracujących w oparciu o kontrakty cywilnoprawne, którzy nie zostali objęci systemowymi mechanizmami wsparcia.

- **Kryzys w obszarze opieki okołoporodowej i neonatologii**

Wiele oddziałów położniczych i neonatologicznych, z powodów demograficznych, finansowych i kadrowych, znajduje się w dramatycznie trudnej sytuacji i coraz bardziej realnie rozważane są decyzje o ich likwidacji – przykładem może być oddział w Lesku, a w powiecie bieszczadzkim nie funkcjonuje żadna porodówka. Kobiety w ciąży, często w stanach nagłych, zmuszone są dojeżdżać do odległych miast, co w przypadku warunków zimowych lub komplikacji stanowi zagrożenie dla życia i zdrowia matki i dziecka.

Starostowie podkarpackcy w dalszej części stanowiska wskazują na prognozowane skutki zaniechania działań naprawczych. Wśród nich wymieniają:

- **postępujące zamykanie oddziałów**, a w dalszej kolejności całych szpitali powiatowych, zwłaszcza w regionach peryferyjnych i górskich,
- **systemowy brak dostępności do podstawowych świadczeń zdrowotnych** dla znacznej części obywateli,
- **zapaść kadrową**, obejmującą m.in. niedobór lekarzy specjalistów z zakresu pediatrii, geriatrii,

anestezjologii, chirurgii dziecięcej, psychiatrii dziecięcej i innych kluczowych dziedzin,

- **groźbę niewypłacalności wielu placówek**, co może doprowadzić do paraliżu funkcjonowania lokalnej służby zdrowia.

W związku z powyższym Konwent stanowczo wzywa Prezesa Rady Ministrów, Ministra Zdrowia, Ministra Finansów, Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia, parlamentarzystów, Dyrektora Podkarpackiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ oraz Wojewodę Podkarpackiego do natychmiastowego podjęcia działań naprawczych i wdrożenia skutecznych instrumentów stabilizujących sytuację w powiatowych placówkach medycznych.

Konwent apeluje o systemową rewaloryzację wycen procedur medycznych, tak aby uwzględniały one rzeczywiste koszty świadczeń zdrowotnych. Samorządowcy żądają również pełnego finansowania skutków wzrostu wynagrodzeń personelu medycznego, zarówno zatrudnionego na etatach, jak i na kontraktach.

Kolejnym kluczowym postulatem jest apel o opracowanie narodowej strategii dla szpitalnictwa powiatowego, w której szczególne miejsce powinny zająć kwestie związane z dostępnością przestrzenną do świadczeń zdrowotnych oraz utrzymaniem infrastruktury medycznej w regionach defaworyzowanych terytorialnie.

„System ochrony zdrowia w Polsce – szczególnie na poziomie szpitali powiatowych – znajduje się na skraju upadku. Mamy do czynienia nie z przejściowym kryzysem, lecz z długofalowym zagrożeniem wymagającym natychmiastowej, skoordynowanej i odważnej reakcji ze strony władz państwowych” – czytamy w dokumencie.

Według Konwentu, brak odpowiednich działań generuje poważne negatywne skutki społeczne i gospodarcze, a dalsza eskalacja tego stanu może doprowadzić do nieodwracalnych strat w infrastrukturze zdrowotnej kraju.

Na zakończenie, Konwent Powiatów Województwa Podkarpackiego jednoznacznie oczekuje, że głos samorządów lokalnych zostanie potraktowany poważnie i z należytą uwagą – w imię dobra wspólnego oraz realizacji konstytucyjnego prawa obywateli do ochrony zdrowia.